

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja trispodna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznikov, ob 1/8. uri popoldne.

Štev. 130.

V Ljubljani, v petek 8. junija 1888.

Letnik XVI.

Konvertovanje kranjskega zemljiščno-odveznega dolga.

(Konec.)

Ker se bo v kratkem deželni zbor pečal s tem, za našo deželo prevažnim predmetom, in bomo torej imeli priliko še obširneje o tem govoriti, posnamemo danes le glavne stvari iz utemeljevalnega poročila, ki je pridejan objavljeni postavi o konvertovanju.

Država je dne 29. aprila 1876 gledé zemljiščno-odveznega dolga sklenila s Kranjsko pogodbo, po kateri je morala država plačevati deželi subvencije in neobrestna predplačila, nasproti je morala dežela plačevati visoke doklade za zemljiščno-odvezni zaklad. Ker je deželni zbor večkrat pretresal, da deželi olajša to breme, prepričal se je, da se to more zgoditi potom konvertovanja ostalega zemljiščno-odveznega dolga. To se je moglo izvršiti le na podlagi pogodbe iz leta 1876.

Po točki 2. pogodbe iz leta 1876 je dežela dolžna državi 1.037.811 gold. 46 kr., obrestljivih predplačil do l. 1895 v znesku 1.262.450 gold., na obrestih od teh predplačil 620.135 gold. 22 kr., na obrestih od leta 1896 do 1903 od teh predplačil 333.033 gold., skupaj 3.253.492 gold. 68 kr. Ta svota s 5% do 1. jan. 1888 dekurzivno eskomptovana zneske 1.674.430 gold. 76 kr. Od tega deželnega dolga se morajo odšteti zneski: Predplačila države od l. 1888 do 1895, skupaj 498.100 gold.; za to dōbo obresti od izostalih predplačil = 410.197 goldinarjev 95 kr. in obresti od predplačil od leta 1896—1903 = 333.033 gld., skupaj 1.241.330 gld. 95 kr. Ta svota s 5% na 1. jan. 1888 eskomptovana zneske 930.435 gold. 58 kr.

Torej zneske državna terjatev 743.995 gl. 18 kr.; in če tej svoti prištejemo petodstotne obresti za osemletno dōbo, poviša se znesek na 892.794 gld. 21 kr. Če to svoto odštujemo od skupnega zneska 1.910.616 gld., ki ga mora država plačati kranjskemu zemljiščno-odveznemu zakladu, zmanjša se svota na 1.017.821 gld. 79 kr. Torej bi morala država plačevati Kranjski do leta 1895. na leto 127.227 gld., namesto 238.827 gld.

Kranjska dežela pa bi mogla plačati svoj dolg z desetodstotno doklado na direktne davke namesto dosedanje 16odstotne, in z dosedanje 20odstotno doklado na indirektne davke. Šestodstotno doklado od direktnih davkov in letnih 127.227 gld. od države pa bo mogla dežela porabiti za izboljšanje gospodarskih razmer.

Nova pogodba je tedaj na korist državi in deželi.

Država je dalje z zakonom dovolila deželi, da bodo obveznice in dotični kuponi, ki se bodo izdali povodom konvertovanja zemljiščno-odveznega dolga, kakor tudi pogodbe in druge listine proste kolektiv in pristojbin.

Konvertovanje kranjskega zemljiščno-odveznega dolga je sedaj toliko, kakor gotovo. Deželni zbor bo še tekom tega meseca v izrednem zasedanju sklepal o tej stvari. Konvertovanje zemljiščno-odveznega dolga je zasluga deželnega poslanca gosp. dr. Moschéta.

Predavanje bar. Apfaltrerna o kranjskem in slovenskem jeziku.

II.

Gospoda barona je še v isti seji najprvo dobro zavrnil pravosodni minister baron Pražák. Govoril je: „Prvi gosp. govornik, ki je razpravljaj razmere na Kranjskem, trdil je, da slovenski uradniki na Kranjskem slovenske narodnosti svoje prav nič ne prikrivajo. Moja navada je, da presojam delavnost uradnikovo po njegovi sodniški zmožnosti, in na to sem se vedno oziral. Gotovo pa je potrebno, da se pri nameščenju sodnikov v deželah, kjer sta v rabi dva ali več jezikov, v poštev jemlje tudi jezikovno znanje. Če pa je g. govornik mislil, da uradniki „kranjske narodnosti“, kakor jih je imenoval, ali da bolje rečem, slovenske narodnosti zaradi tega javno priznavajo narodnost svojo, da prej dobé višje službe, moram reči, da se to le tedaj zgodi, kjer tekmuje dva uradnika, katerih eden je popolnoma zmožen obeh deželnih jezikov, drugi le jednega.

Sploh pa moram proti takim splošnim sumničjem odločno zagovarjati sodniški stan na Kranjskem. Ako mi g. govornik more naštet gotove slučaje in če je resnično njegovo sumničenje, da posamezni uradniki zanemarjajo svojo dolžnost, odpravil bom te nedostatke. Lahko pa rečem, da mi je v tem oziru znanih le malo disciplinarnih preiskav, akoravno ima predsednik graškemu nadsodišču jako bistro oko za narodnostne izgrede in zanemarjenje uradniške dolžnosti.

Res je na Kranjskem še mnogo uradnikov, ki niso popolnoma zmožni obeh deželnih jezikov. Če morajo taki uradniki imeti besednjake v roki, kedar rešujejo odloke, je pač naravno, da potrebujejo več časa za svoje dolžnosti od onih, ki so večji obema jezikoma. Če pa g. predgovornik dela razliko med kranjskim in slovenskim jezikom, moram opomniti, da se državni in deželni zakonik izdajeta v slovenskem jeziku, in ko bi kateri uradnik svojih odlokov ne izdajal v pismenem jeziku, ne izvrševal bi svoje dolžnosti. Ne morem se torej strinjati z idejo, da bi sodniki v narečji in ne v pismenem jeziku izdajali svoje odloke.

Gledé kranjskega in slovenskega jezika pa je gospodu baronu vrlo odgovoril naš učenjak dr. vit. Miklosich, ki je v tej stvari gotovo najveljavnejša oseba. Rekel je: „Vprašanje o razločku med kranjskim in slovenskim je skoraj enako vprašanju o razločku med švabskim in visokonemskim. O tem dalje ne bom govoril. Opomniti pa moram, da trdi baron Apfaltrern, na Kranjskem naj se nemščina vpelje kot sodniški jezik, ker slovenščine ljudje ne razumejo. To je vendar jako čudno; slovenščina katero zametuje, je s kranjščino v najbližjem sorodstvu, in če te Kranjec ne razume, kako naj razume nemščino? Dalje moram opomniti, da njegove besede o liturgiji niso resnične. Slovenska liturgija je bila v 13. stoletju jednemu delu jugoslovanskih narodov dovoljena, in te se hoče držati.

To ni nobena novotarija. Da bi pa se v onih krajih vpeljala slovenska liturgija, kjer se ni še nikdar rabila, o tem ni govora.

Konečno moram opomniti, da sedaj ni ravno

LISTEK.

Le pošteno!

Slika iz življenja. Češki spisal Al. Dostál, prevael H. H—e.

XII.

Pravijo, da ne pride ena nesreča sama, ampak, da ena pripelje kmalu za seboj drugo, večjo. Tako se je zgodilo tudi pri Bartoševih. Po smrti gospodinj je zbolel tudi gospodar. Prenapel se je, in hrbet ga je bolel. Slednjič je moral v postelj; poklicali so k njemu oba zdravnik: dušnega in telesnega. Marija je bratu pismo pisala, pa vsaka beseda je bila polita s solzo, vrstice niso bile ravne, in obseg njih je bil prežalosten otroku, ki ljubi svoje stariše, kojemu je sveta četrta zapoved: „Spoštuj očeta in mater“. Komaj je prišel Urh še za časa, komaj je dobil od očeta zadnji blagoslov. Žalostno je gledal na sirote. Eden je preskrbljen, trije so brez kruha, brez pomoči, kakor drevo na širem polju. Pritiskali so se k njemu; ta prizor je težil umirajočega. Morda mu je šinilo v glavo, da bi bilo bolje, ko bi bil Urh rokodelce, zasedel hišo in bi imele te

sirote drugega očeta, gospodarja. Tako-le ne more skrbeti za brata in sestre, v samostanu živi samo za samostan; sam more biti srečen, pa brata in sestri ne more storiti srečnih in zadovoljnih.

„Ne bojte se, oče, nikoli ne bom teh sirot zapustil, če tudi bi jim moral darovati svoj poklic, svojo srečo, svoje življenje.“

Bolnik je prikimal samo z glavo. Veroval je, in ta vera mu je bila v tolažbo na zadnjo pot. —

Nad novo zasutim grobom so stale štiri sirote. Dve večji, dve manjši — še otroci. Na grobu starišev so razsojevali otroci o svoji osodi, o svojem življenju. Nad grobom je bilo zidano življenje.

„Sami koče ne morete držati, sama, Marija, ne boš preživela otrok; jaz jih ne morem s seboj vzeti; kaj storim torej?“ premišljeval je Urh.

Kaj je početi? Kolikokrat si stavimo to vprašanje v življenju pred oči, kolikokrat se vtopimo v misli nad vprašanjem: „Kaj je početi?“

„Hiša nam bo vsem kruh dajala, nekaj bom tudi jaz pridelala“, je odgovorila Marija.

„Torej se omoži.“

„In Friderik in Liza? — Bo morebiti soprog in nov gospodar njim tako prijazen, dober, skrben

kakor oče? Ali jih bo izredil ali izpodil z doma v širno tujino, kjer je toliko zadreg, pomot, sleparije? Kaj početi?“

„Doma ostanem, ne bom šel več v samostan“, je rekel Urh odločno; Marija se je razveselila, otroci zaukali. Dobrega brata, očeta, gospodarja bodo imeli. Urh bo vedno — vedno doma.

Težko vprašanje je bilo rešeno. Urh je pokleknil na grobu s svojo „rodbino“; prosil je stariše za odpuščanje, da ne bo napredoval na začeti poti, da se je drugače razmislil, kot so oni njemu določili. Z blagim mnenjem so umrli in zdaj mu bodo odpustili tam v nebesih. Saj stori tako za brata, za sestre!

Ljudje so se čudili, zakaj se ni vrnil Urh v samostan. Povpraševali so; zavzeli so se nad temi besedami, da bo ostal Urh doma in bo gospodar. A nobeden ga ni zasmehoval, da, celó Hanušev Jurij si ni upal čez Urha zabavljati. Vsak je občudoval Bartoša, da toliko stori za svoji sestrin in brata — da jim daruje svojo srečo in življenje. Občni zbor se je čudil, in gospod župnik so predlagali, naj bi se kaj storilo za tako blagodušnega človeka, da se mu ne bi bilo treba živiti z oralom. Prvi svetnik

primeren čas za zatiranje narodnostnega duha, in če bo kje kaj zakrivil, bodo že sodišča storila svojo dolžnost. Kar pa se sploh godi, naj bi bilo takno; takta pa pravosodnje ministerstvo ne more zapovedovati. Naravno je, da se bo s časom vse bolj poravnalo, in da se bo baron Apfaltrern zadovoljnejšega čutil na Kranjskem, ker se zdaj v svoji domovini čuti nekako nezadovoljnega. Mislim, da si je danes hotel olajšati srce; želim, da bi se mu bilo posrečilo."

Reči moramo, da tako pravičnih in odločnih besed že zdavnaj nismo čuli na tako odličnem mestu in od toli veljavnih mož. Pristaviti nam je še kratka opomba: Gospod baron je izrazil željo, naj bi se uradovalo v narečji, katero ljudstvo govori, ako že ne v nemščini. Kaj bi počel gospod kriški baron, ko bi obveljalo pri nas njegovo načelo in bi se mu dopisavalo v kranjsko-nemškem, to je v kočevskem narečji? In kaj bi rekli pravosodnji uradniki, ko bi se morali učiti jezika, ki veli: „Bie wrüe ist auf Magretitzle, sie stengait smorans gar wrüe auf“ itd.

Naš namen ni smešiti poštene ljudi, hoteli smo le pokazati, kako nespametno je načelo, da bi se moralo uradno dopisovati v tistem narečji, katero ljudstvo govori.

Konečno izražamo željo, naj nam naši nasprotniki v deželi pusté naše pravice, jezik in šolo. Ako ne razumejo našega jezika, učé naj se ga; ali pa naj molé o njem, da se ne smešijo pred svetom.

Govor poslanca dr. Ferjančiča v državnem zboru dne 23. maja 1888.

(Dalje.)

Zemljiščna knjiga, pravijo, je listina, in v taki ne smeta biti dva jezika. Proti temu moram opomniti, da se ta listina ne dá primerjati z drugimi. Po mojih mislih je lahko mogoče, da stojita poleg besedi „Wiese“, „Acker“ tudi besedi travnik in njiva; vknjižbe se vrše desetletja, tudi stoletja.

Torej primera z drugimi listinami ni umestna, ker druge listine se ne pišejo desetletja. Iz tega se razvidi, da ti ugovori niso veljavni, marveč le prisiljeni.

Pa še drug bolj čuden ugovor je v poročilu štajerskega deželnega odbora na deželni zbor, da so namreč zemljiščne knjige v nemškem jeziku dobile pravno moč. Takega ugovora ne bi pričakovali v poročilu do tako resne skupščine, kakor je deželni zbor. Ko bi bilo vredno na to odgovarjati, reči bi moral: Mi Slovenci smo tudi v nemščini dobili pravno moč. (Prav dobro! na desnici.) Nemški bi nas učili, sodili in upravljali.

Če pa se to more reči o Slovencih, morali bi ugovarjati, da smo mi Slovenci po § 19. drž. t. postave zopet bili postavljeni v prejšnje stanje, da se tudi sodniški izrazimo. (Prav res! na desnici.) Preobširno bi bilo, ko bi govoril o debatah v raznih deželnih zborih in hočem bližje si ogledati le sklepe koroškega deželnega zbora.

Ta pravi, da se ta naredba ne strinja s potrebami in koristmi prebivalstva, nevarna je pravni varnosti (Smeh na desnici), škoduje vrednosti in koristi zemljiščne knjige. (Ugovori na desnici.)

je vstal, in predlagal, naj ga imenujejo učiteljem, ker hoče biti stari umirovljen, da bo s tem pridobila občina in tudi Bartoš. Vsi so glasovali „za“, najbolj podružniki in najemniki pri peči. Saj je bil podružnik, njih tovariš. Sklenjeno.

Urhu so prigovarjali, naj sprejme učiteljsko mesto, da bodo za njega prosili in gospod nadzornik bo že naredil. Skušnje bo kmalu napravil, ter bo njemu samemu in sirotam pomagano. Plakal je, revež, od veselja in je bil čez 14 dni janovski učitelj. Kmala je prestal skušnje. Nastali so boljši časi, vselejši. Marija se je omožila, in Urhu je gospodarila mala Liza. Janovska dekleta so gledala gospoda učitelja čudnimi očmi, šepetala so si med seboj, da je kakor podoba lep, matere pa so pridevale, da je gospodaren, hranljiv. Pa Urh, kakor bi bil že napravil slovesne obljube pri frančiškanih, dekleta še pogledal ni. Na pristavo je zahajal dostikrat, ali Karla ni bila več bivša vesela Karla s pesmijo na ustih. Gospoda učitelja se je ogibala in če sta se srečala, niti pogledala ga ni, in če jej je v roke segel, tresla se je kakor drevo ob viharji. Ljudje so ugibali, da bo srečna ta ali ona, ali Urh ni o ženitbi niti črhnil. (Konec prih.)

Vprašajte pa slovenske poslance v deželnih zborih, pa ne one, ki so tam izvoljeni, kjer so premagali pri volitvah slovensko prebivalstvo. Slovenski poslanci so se vsi brez izjeme izrekli proti tej trditvi in ti so pravi tolmači slovenskega prebivalstva. Pa še drug vzrok je za nemščino v zemljiščnih knjigah, in tega je včeraj porabil gospod govornik; rekel je namreč, da bi bilo treba prevesti slovensko vknjiženje, in to bi takoj stalo dva goldinarja. Najbolj so namreč povdarjali, da je na škodo stalnemu kreditu, in kar je še takih močnejših izrazov. To je res, pa z bistveno omejitvijo. Na škodi je bil realni kredit, pa le toliko, kolikor ga imajo sami in ga oddajejo. (Prav res! na desnici.) Znano je, kar je g. govornik včeraj tudi potrdil, da so hranilnice sklenile, da ne bodo dajale posojil, ako je vknjiženje slovensko (Čujte! Čujte! in klici na desnici: To je nemška pravičnost!) ali če je le slovenski odlok pridejan prošnji (Poslanec Salásek: To je nemška močnatost!), in zašli so še do te smešnosti, da ne dajo posojila, ako prosilec ne piše nemški svojega imena. Ako Vošnjak ne piše svojega imena z W namesto z V in brez j, z seh in na konci z dvema ali tremi g, ne dobi posojila. (Smeh in klici na desnici: To je liberalno!)

Stvar pa je mnogo resnejša, kakor bi človek mislil, toda v enem oziru smo lahko hvaležni temu zavodu. Slovensko prebivalstvo vedno bolj išče slovenskega denarja (Tako je! na desnici) in nosi svoj denar v slovenske zavode, in ker se oprošča nemškega kapitala, oprošča se tudi vseh nemških vplivov. (Prav dobro!) Taki so torej ugovori proti slovenskim zemljiščnim knjigam, če si jih bližje ogledamo. S tem ne morejo strašiti slovenskega prebivalstva ali nas, njegovih zastopnikov; mislim, da tudi nemški nepristranski krogi ne bodo v strahu.

Torej tu se ne gré za važne pomisleke, za odvrnitev škode pravni stvari in gospodarskim koristim, marveč za njihovo gospodstvo. (Prav res! na desnici.) To je povod vsem njihovim dejanjem. (Dobro! Dobro! na desnici.) Tu moram še nekaj vplesti. Štajerskega deželnega zbora manjšina je povedala večini, da to ni pravi pot, če hoče odstraniti naredbo, in da tu ne bo pomagalo državno sodišče. Notranja uprava zemljiščnih knjig je stvar deželnega zbora; če pa jezik spada k notranji upravi, treba je skleniti novelo, po kateri bo nemščina določena kot izključni jezik zemljiščnih knjig. Gospoda moja, tega večina štajerskega deželnega zbora tudi noče storiti, ima tudi vzrok. Dokler velja § 19. drž. tem. postave, ne bo nobena vlada take novele kroni predložila v potrjenje. (Dobro! Dobro! na desnici.) Ene napake pri naredbi pa ne morem zamolčati, in ta je, da se ne sklicuje naravnost na § 19.

Ako državno sodišče — kakor se je nedavno zgodilo v dveh slučajih gledé neke isterske in dalmatinske stvari — svoje razsodbe o šoli in uradu opira na § 19. drž. tem. postave, ako državno sodišče ne potrebuje in ne pričakuje izvrševalne postave k § 19., potem bi bilo jako dobro za ministerske naredbe, ko bi tukaj iskale podpore in podstave. (Dobro! Dobro! na desnici.)

Sklepi deželnih zborov nasproti tej naredbi niso bili brez nasledkov. (Čujte! na desnici.) Zdi se mi, kakor bi sodišča sedaj še-le spoznala (Poslanec dr. Trojan: Tako! Tako!), da je ta naredba nepostavna, zdi se mi, kakor bi bilo treba dokazov deželnih zborov, da to uvidijo. Res je, v Avstriji, kjer je sodnik zavarovan z neodstavljujostjo, moreš imenovati nepostavne one naredbe, katere hočeš. (Poslanec dr. Vašaty: Tako je!)

Boj proti naredbi je pričelo okrajno sodišče v Šoštanji v okrožji celjskem. Deželno nadsodišče je dne 10. avgusta 1887 naznanilo to ministersko naredbo sodiščem, da se po njej ravnajo. Okrajno sodišče v Šoštanji, ki je imelo voliti mej višjim oblastvom in deželnim zborom, potegnilo je brez pomisleka z deželnim zborom. In res je sodišče odklonilo slovensko vknjiževanje. (Čujte! na desnici.) Vložila se je pritožba, stvar je šla na deželno nadsodišče, in to je pozabilo svoje naročilo ter v marci tekočega leta — torej po deželnem zboru — potrdilo razsodbo okrajnega sodišča, češ, da naredba ni postavna, ker na Štajerskem ni postave, po kateri bi se mogla zahtevati slovenska vknjiževanja. (Čujte! Čujte! na desnici.)

Ali je na Kranjskem stvar drugačna? Tam se je tudi nemški pisalo, akoravno slovenski govoré. Že prej enkrat sem rekel, da ni le pismeni jezik, temveč tudi govorjeni jezik sodniški.

Še eno okrajno sodišče hočem omeniti, ki se je posebno odlikovalo; to je v Slovenji Bistrici. O tem sodišči smo nedavno brali po časnikih neprijetne opazke. Očitalo se mu je, oziroma njegovemu načelniku, da je v nekem kraju v nedeljo mej službo božjo vodil dražbo (Čujte! Čujte! na desnici.) ter prisilil župana in dva cenilna moža, da so bili navzoči. Če je okrajni sodnik hotel imeti v nedeljo svojo službo in veliko kupcev, pa tega mu ni bilo treba storiti med božjo službo, ker s tem se žali tudi verski čut prebivalstva. In ta okrajni sodnik je tudi jurist in ne jezikoslovec; to dokazuje, ker je odločno prepovedal slovenski vknjiževati, in da je enkrat ukazal izbrisati slovensko vknjiževanje in je nadomestiti z nemškim (Čujte! Čujte! na desnici.) in sicer z opazko, minister bi mi lahko ukazal tudi kitajska vknjiženja. (Čujte! na desnici.)

To se krasno vjema z včerajšnjim gospodom govornikom, ki nam je tudi razlagal poglavje o kitajskih zemljiščnih knjigah. (Prav dobro! in veselost na desnici. — Poslanec dr. Vašaty: Samovoljnost!) Je-li čudno, če se tukaj pritožujemo, ker že pri prvi in drugi instanci tako z nami ravnajo? (Dobro! na desnici.) (Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani 8. junija.

Notranje dežele.

Cesar je predvčerajšnjim sprejel v avdijenci ministerskega predsednika Taaffeja.

Proračunski odsek delegacij pričel bo svoje delovanje še-le 16. ali 18. junija, ker bo gospodska zbornica rešila zadnje v državnem zboru potrjene postave še-le sredi prihodnjega tedna. — Bojne izjave Falkove in Tiszove so provzročile potrebo, da bo grof Kalnoky imel v delegacijah jako miroven govor.

Hrvatski sabor je včeraj dokončal generalno debato o noveli h kazenskemu pravnemu redu. — Vložilo se je več interpelacij, mej temi tudi zaradi rabe madjarskega jezika na poštah tiskovinah. — Sabor ima danes zopet sejo.

Dalmatinski deželni zbor se bo sešel še ne prej, sredi meseca julija.

V ogerskem državnem zboru je poslanec Polonyi predvčerajšnjim interpeloval trgovskega ministra zaradi trgovskim zbornicam izdanih ukazov gledé pariške razstave.

Vnanje države.

Papež Leon XIII. je sklenil, da bo s pomočjo daril, koja je dobil povodom svoje zlate maše, ustanovil stalno glavnico za kotoliške šole v Rimu, za koje je do sedaj dajal vsako leto eden milijon lir. — Vatikanska razstava je bila dne 1. t. m. končno zaključena. Dragocene umetnine so bodo odslej razstavile v „Museo Leonino“ v propagandi, cerkveni predmeti pa se bodo razdelili mej uboge cerkve in misijone. Dotične prošnje cerkvenih predstavnikov še vedno sprejema rimski odbor. — Zatrjuje se, da je bilo zadnje mesece v Rimu 350.000 tujih romarjev, ki so pustili v večnem mestu 20 milijonov denarja.

Mej Črnogorci in albanskima rodovima Hotijev in Grudijev je bil dne 28. maja krvav boj pri gori Lavrjebaču. Črnogorci niso imeli nobene izgube, Albancev pa je ostalo na bojišču več mrtvih in ranjenih. Črnogorska vlada je oostro preiskovala to zadevo ter več oseb zaprla.

Iz Srbije se razteza agitacija zoper Avstrijo tudi v avstrijske pokrajine. V Novemgradu je bila med narod razdeljena knjižica „Srbski katehizem“, ki oostro napada Avstrijo, kazoč na delovanje „länderbanke“ v Srbiji. Avstrijske oblasti oostro preže na to knjižico.

Vesti o razporu mej liberalnimi in konservativnimi člani bolgarskega ministerstva se vzdržujejo. — Turčija je odposlala iz Carjigrada pooblaščenca, da stalno prevzamejo železniško progo Belova Vakarel. — Roparji že nekaj dni sem ne vznemirjajo več prebivalstva.

„Krentzgtg.“ je izvedela iz Petrograda, da je ruski car sklenil pustiti na cedilu vstajno Francijo v slučajih vojske z Nemčijo. One osebe, ki se potezajo, da bi se ohranil mir mej Rusijo in Nemčijo, pa vedno rad sluša car. Celó Vyšnegradsky je postal prijatelj miru, Giers pa z nova — persona grata.

O nemški krizi se poroča iz Berolina v „Presse“: „Množé se znamenja, da bo Puttkamer ostal in da se vzlic temu ne bode objavila postava o podaljšaní zakonodajski dóbi. V tem slučaju se tudi ne bo izdal ukaz o volilni prostosti.“

Francoski finančni minister je včeraj predložil zbornici postavni načrt, po kojem se bodo popolnoma odpravile pošne pristojbine. — Več rojalistiških senatorjev pod vodstvom Bocher-ja je prišlo predvčerajšnjim v Bruselj, da se posvetujejo z grofom Pariškim.

Angliji prizadeva boj s Tibetanci mnogo skrbi. Nedavna zmaga angleške vojne je le še bolj razdražila sovražnike. Iz Kalkute se brzojavno poroča, da se opazuje živahno gibanje mej tibetanskimi vojniki. V soteski Jalepu so napravili močno trdnjavo. Glavna sila tibetanska je združena v Kapup-dolini. Tibetanski vojskovodje nameravajo skoraj gotovo ponoči napasti sovraga.

Španski generalni kapitan v Madridu, maršal Martinez Campos, je odstopil. Vojni minister ga je pokaral, ker ni šel k princesinji Evlaliji po „parolo“, koju izdaja edini kralj. Campos zahteva, naj se uradno proglasi, da je storil on le svojo vojaško dolžnost. V tem slučaju pa bi se odpovedal vojni minister. Stvar bo končno rešena še le, ko se bo povrnila kraljica.

Švicarski narodni svet je načrt v povzdigo narodne orožne sile in v povspenjenje utrjevanj na St. Gotthardu brez ugovora potrdil.

Izvirni dopisi.

Iz Prage, 6. junija. (Izv. dop.) [Instalacija nadvojvodinje Margarete Sofije za opatinjo kr. terezijanskemu zavodu plemenitnic na Hradčanih. — Samostansko zatišje na pražkem gradu. — Opatinje c. kr. terezijanskega zavoda.] Kraljevske Hradčane naše, tako dolgo osamele, zapuščene, oživil je zopet neobičajen lesk. Prelepi naš grad nad Veltavo gosti zopet člane cesarske rodovine vladarske, in Pražan, zroč gori k veličastnemu, starodavnemu kraljevskemu sedežu, čuti, da se mu je vsaj za nekaj časa izpolnilo in vrnilo to, česar želi ves narod češki in goji v srci svojem. V kraljevskem gradu vlada nenavadno gibanje. Slavnost instalacije pričela se je prav za prav že včeraj s sprejemanjem deputacij in dostojanstvenikov. Opoludne sprejela je nadvojvodinja Margareta v avdienci dame c. kr. zavoda plemenitnic; prisotna sta bila še nadvojvoda Karol Ludovik in nadvojvodinja Marija Terezija.

Toda prava slavnost instalacije vršila se je stoprav danes dopoldne ob 10. uri v hramu Vseh Svetih. Slavnostnim načinom bila je instalirana nadvojvodinja Margareta Sofija, hči nadvojvode Karola Ludovika (brata cesarjevega) za opatinjo terezijanskega zavoda na Hradčanih. K slavnosti prišli so z Dunaja Karol Ludovik in soproga njegova, dalje nadvojvode František Ferdinand, Oton, Ferdinand in nadvojvodinja Marija Josipina s dostojanstvom.

Naj Vam nastopno opišem na kratko to slavnost. — Pred 10. uro pripeljal se je nadvojvoda-instalator Karol Ludovik, v to pooblaščen od Nj. Velikanstva cesarja v slavnostnem sprevedu na praški grad, kjer stanuje nadvojvodinja, in jo spremil v sprevedu v hram Vseh Svetih. Tu so je že pričakovali nedškof grof Schönborn z mnogobrojno asistencijo, vse kapitulark, najvišji maršal knez Jurij Lobkovic, dva komisarja iz zavoda plemenitih dam, cesarjev namestnik baron Kraus in mnogo družih dostojanstvenikov. Na to podali so se vsi k glavnemu altarju, kjer se je vsak vsedel na svoje mesto. Za novo opatinjo bil je prirejen poseben dragocen prestol.

Prvo dejanje bilo je čitanje (baron Kraus) cesarskega in kraljevskega diploma, s kojim se imenuje nadvojvodinja opatinjo. Potem sprejela je opatinja od nadvojvode Karola Ludovika in komisarja redovnega terezijanskega zavoda, od dekanice in poddekanice plašč — in pričela se je pontifikalna sv. maša. Po poslednjem gradualnem spevu podal je premilost. nadškof klečeči opatinji s predpisanimi molitvami prstan, palico in diadem — ali knežjo krono, koju so doslej držali paži, in na srebrnem ploščku redovniška pravila. S tem pričela se je stoprav instalacija, pri koji se je pela zahvalna pesen — posamične kapitulark so pa novi opatinji prisegale z nova obljubo. Po pontifikalni sv. maši vrnil se je nadvojvoda Karol Ludovik na grad praški, opatinja Margareta Sofija pa v prostore zavodove, da ondi zopet odloži krona znamenja. Popoldne bil je obed pri nadvojvodovi rodbini, h koji so bili povaljeni vsi dostojanstveniki, in naslednja dva dni bodo še soareje, obedi in veselice.

(Dalje prih.)

V Štangi, 7. junija. Prihodnjo nedeljo, 10. t. m., bomo imeli tu redko slovesnost, namreč dve zlati poroki. Jakob in Marija Končina sta že lani 50 let doživela v zakonu, Janez in Mina Zavrl pa letos o binkošti. Dolga doba je 50 let v zakonu preživeti. Prav je, da se zakonski tega spominjajo in se tudi Bogu zahvalijo za milost dolgega življenja.

Pri nas ljudje bolj slabo živé. Starost pa nekateri prav visoko doživé. Martin Koprivnikar je že 86 let star, pa je še dosti krepak. Umrje pa tukaj največ ljudi za sušico in sicer mladih. Lani je bilo 7 mrličev. Razen enega otroka so umrli vsi za sušico. Najstarejši je bil 39 let star.

Letino smo letos pričakovali v vsem prav dobro. Drevje, ki tukajšujim ljudem marsikak goldinar prinese, je silno lepo cvetelo. A sedaj se pa bojimo, če se Bog nas kmalu ne usmili, slabe letine. Suša je prav velika. Jutri bo že štiri tedne, kar ni dežja. Trava se suši. Žito ne more rasti. Zelne sadike se ne morejo saditi. Česplje so se že skoraj vse zrožile. Jabolka so se tudi večidel pokazila v cvetji. Čašanj bo nekaj — če ne pride še kaj čez nje.

Jan. Mandelj — po domače Špeh — znani krčmar, je na smrt bolan.

Procesija sv. R. T. se je lepo vršila. Petje je bilo spodbudno; pri sv. maši prav liturgično.

Shod sv. Antona bo 17. t. m.

Kakor smo brali, so vsi, ki so v Rim romali, dobili svetinjo papeževo v spomin. Tukajšnji gosp. župnik pa je ni še dobil. Kako to? Morda se kje hrani? Naj se blagovoli naznaniti.

Še o naši šoli bi rad katero rekel, pa o priliki.

y.

Dnevne novice.

(O zadnji povodnji na ljubljanskem barji in v planinski dolini) piše znan preiskovalec podzemeljskih jam, g. Viljem Putik: Dognano je, da priteka voda iz planinske votline po mnogih podzemeljskih strugah k dvanajstim večjim izvorom Ljubljane in Bistre. Veliko hribovje severo-zapadno od planinske kotline do južne meje ljubljanske planjave je po celi svoji dolgosti na 10 kilometrov izpodkopano ter se v njem skriva pravi labirint podzemeljskih rorov, ki so na nekotih krajih velikanska dupla, koj potem pa zopet ozki prehodi, enaki predorom, v kojih so nebrojni prepadi. Preiskavanje teh jam je navadno težavno in nevarno. Skozi te podzemeljske prostore gromi vodovje od Planine proti Vrhniku s celotnim padom 150 metrov. Pomnoženo z reko Uncem pokaže se po 10 kilometrov dolgem podzemeljskem teku v mnogih virih na dan ter ustvarja reko Ljubljanico. Z ozirom na precejšnji pad moralo bi to vodovje veliko prej prehiteti svoj podzemeljski tek, nego se to zgodi dejanski. Sedaj je treba 11½ ure, da se pokaže povodenj planinske kotline pri izviri Ljubljane. Podzemeljski prostori se poprej napolnijo z vodo do neke visočine, in potem začne še-le teči voda do prihodnjega brezna. To se toliko časa ponavlja, da pride voda do izhoda pri Vrhniku. Ostali pritoki, potoki in stranski prekopi, izimši Ižco, pa dobivajo svojo vodo večinoma po nadzemeljskih potih. Kakó hitro je narastlo letos valovje na ljubljanskem barji in kako velika je bila po mnogih letih zopet povodenj, gotovo je še vsakemu v spominu. Vrhunec je dosegla voda dne 19. marca. Na sosednih gričih ljubljanske ravnine je bilo veliko snega, ki se je v dveh dneh stajal vsled južnega dežja. Neugodne vremenske razmere provzročile so tudi veliko vodovje v notranjskih votlinah. Toda višja merska višina in dobro ohranjeni gozdi na Hrušici, Javorniku in Snežniku so zabranili, da se ni tako hitro stajal sneg, vsled česar je narastla voda v notranjskih votlinah še-le dne 30. do 31. marca do svojega vrhunca, to je 11 dni pozneje, kakor pri Ljubljani, ter je tudi voda usahnila v planinski votlini 14 dni pozneje, kakor na ljubljanskem barji. Iz tega je očitno, da povodnji ljubljanskega barja nimajo svojega izvira v naraščenem vodovji planinske votline, marveč jim mora biti vzrok veliko bližje.

Kdor pozná razmere reke Ljubljane, ta tudi vé, da prepočasí teče po ljubljanskem barji; tolika vodna množina, kakoršna je bila za časa letošnje povodnji, ne more se po naravni strugi pri sedanjí njeni globočini in širokosti ter hitrosti reke odtekati brez povodnji. Mogoče pa je pospešiti hitrost Ljubljane, ako se razširi in globokejša napravi njena struga. Edino le tem potom je mogoč vspešen boj zoper povodnji ljubljanskega barja. Letošnja nezgoda pa bo imela to dobro posledico, da se bo tem preje uresničil Prohaskyjev načrt na veliko korist celi kronovini Kranjski, ki bo vsled tega dobila neprecenljivo zakladnico žita in družih poljskih pridelkov na ljubljanskem barji.

(Umrli) je 6. junija na Dunaji naš rojak gosp. dr. Ferdinand Pogačnik po dolgem bolehanji, previden s sv. zakramenti. N. v m. p.!

(Katoliška družba) imela bo prihodnji torek, dne 12. t. m. prvokrat letos na Rožniku ob 5. uri zjutraj sv. mašo ter ob enem vabi p. n. ude in druge vernike k darovanju za uboge Vincencijeve družbe.

(Posvečevanje novih mašnikov) bo de v Ljubljani letos dne 18., 20. in 22. julija.

(Deželni zbori) pričnó svoje delovanje sploh meseca septembra; le kranjski in dalmatinski sošla se bodeta še ta mesec za kratko zasedanje.

(„Dopolnjeno je!“) Ta slika v obče tudi v našem stolnem mestu dobiva zaslužen priznanje. Razstavljene pa so tudi v raznih velikostih lepe reprodukcije krasnih slik Maxovih. Razstavo so si ogledali skupno gg. bogoslovci, dijaki srednjih šol in mnogi drugi dostojanstveniki.

(Podružnica v Celji) družbe sv. Cirila in Metoda ima v sredo, 13. t. m., zvečer ob ½9. uri v prostorih celjske čitalnice občni zbor. Na dnevnem redu je poročilo tajnikovo, blagajnikovo, volitev odbora in zastopnikov za letošnjo veliko skupščino.

(Vabilo.) Podružnica sv. Cirila in Metoda za Celovec in okolice bo de imela dne 13. junija ob ½8. uri zvečer v družbeni hiši katoliških rokodelskih pomočnikov v Celovcu svoj letni občni zbor po tem-le redu: 1. Pozdrav predsednikovega namestnika. — 2. Poročilo tajnikovo in denarničarjevo. — 3. Volitev novega odbora. — 4. Slučajni govori in nasveti. — Po zborovanju: Govori in veselica s petjem slovenskih pesni. Prijazno so povabljeni vsi domači in tuji udje in vsi tisti, ki želijo pristopiti imenovani podružnici. Odbor.

(Iz Radgone) se nam poroča dne 5. junija. Današnji mesečni somenj je bil primerno dobro obiskan. Prignali so 124 kónj, 94 volov, 385 krav in 15 jalovcev; skupaj 618 repov. — Dne 10. t. m. imeli bomo veliki koncert, čegar čisti dohodek je namenjen tukajšnje mestne godbe zakladu. Ko sem bil leta 1874 v Ljubljani, ponašala se je slovenska metropola tudi s svojo godbo, danes 14 let kasneje pa spi spanje pravičnega. Ali si Ljubljana res ne more vzdržavati svoje mestne godbe, ko jo desetkrat manjše in mnogo ubožnejše Novomesto vzdržuje?

(Učiteljsko društvo) za okraj gorunjeograški zborovalo bo de 21. junija ob 10. uri na Rečici.

(Slov. hranilnica in posojilnica) v Spodnjem Dravobrodu začne svoje delovanje dne 15. junija v hiši g. S. Rabiča.

(Slovensko društvo v Mariboru) zborovalo bo de prihodnjo nedeljo ob 3. uri popoldne v mariborski čitalnici. O delovanji v državnem zboru poročala bodeta gg. poslanca Miha Vošnjak in dr. Lav. Gregorec.

(V Gradci) se je osnovalo že več klubov, katerih udje na sprehodih pušijo tobak iz pip, odkar so se smodke podražile.

(Huda ura) prignala se je dne 5. t. m. nad Beljak, kjer je bila že več dni zaporedoma neznosna vročina; toča se je vsula, da je vse pobelila. Škoda je velika.

(Mrtvega) našli so v morji pri Miramaru tržaškega slikarja Leona Basevija, katerega so več časa pogrešali.

(Utonil) je predvčeršnjim dne 6. t. m. pri kopanju v Dravi učenec IV. gimnazijalnega razreda v Mariboru, Franc Meden; pokojnik je sin iz znane rodoljubne družine v Begunjah pri Cirknici in stričnik slavnega pevca g. Ivana Medena. Naj v miru počiva!

(Na smrt) obsodili so porotniki v Celovci dne 7. junija delavca Schlehnertja iz Fürstentfelga zaradi umora. Umoril je namreč pred devetimi leti nekega zidarskega polirja in mu pobral denar.

Telegrami.

Dunaj, 8. junija. „Wienerzeitung“: Cesar je podelil novo sistemizovano službo podpredsednika pri najvišjem računskem dvoru za dežele državnega zbora sekcijemsku načelniku vitezu Zwölffu.

Zagreb, 7. maja. Patrijarh Angjelić in škof Strossmayer se bodeta danes pripeljala, da bodeta navzoča pri sprejemu cesarjeviča in prestolonaslednice.

Pariz, 8. junija. V zbornici je zavrnil Floquet očitanja desnice zaradi nepostavnih

dogodkov pri volitvah občinskih svetnikov ter je obdolževal konservativce same nedovoljenega pritiska. Po ministerstvu sprejeti dnevni red se je potrdil. Peytral je predložil postavni načrt o znižanju pristojbin za potne liste.

Pariz, 7. junija. Maršal Leboeuf je danes umrl.

Rim, 8. junija. Poluuračno se poroča, da Italija ne bo dovolila pri letošnjih velikih vojaških vajah vdeležbe inozemskih odposlancev in da tudi k tujim vajam ne bo poslala pooblaščenec.

London, 8. junija. Naredba vojnega ministerstva razvrščuje prostovoljne brigade ter imenuje poveljnike. Naredba navaja kot neposredni namen, da se z organizacijo onemogoči vspeh vsakega napada.

Umrli so:

4. junija. Janez Kralj, stavbenega mojstra sin, 5 mes., Dunajska cesta št. 21, Pneumonia.

5. junija. Marija Kos, delavčeva vdova, 50 let, sv. Petra cesta št. 46, jetika. — Rajmund Andretto, hišni posestnik, 54 let, sv. Petra cesta št. 35, kap.

6. junija. Marija Zupan, gostija, 73 let, Kravja dolina št. 11, Marasmus.

7. junija. Jožef Krašovic, uradnega sluge sin, 6 mes., Emonska cesta št. 10, božjast. — Jera Hlebš, posestnikova hči, 3 mes., Hradskega vas št. 34, driska.

8. junija. Lovrenc Logar, kovač, 60 let, Poljanski nasip št. 50, Pneumonia.

V bolnišnici:

3. junija. Klara Peklenk, gostija, 28 let, Meningitis.

4. junija. Jovana Čuber, gostija, 52 let, Pneumonia.

5. junija. Marija Jamnik, delavka, 30 let, jetika. — Tomaž Lunder, gostač, 67 let, jetika.

6. junija. Marija Dežman, kuharica, 26 let, Typhus.

Tujci.

6. junija.

Pri **Matiču**: Schnitzler, Ehrlich, trgovca, z Dunaja. — Herman, Kochler, potovalca, z Dunaja. — Hoffmann, vdova uradnika, z Dunaja. — Lakner, iz Črnomlja. — Prausak, inženir, z Dunaja. — Miklič, logar, iz Radovljice.

Pri **Stonu**: baron Kuhn-Kuhnenfeld, F.-Z.-M. iz Gradea. — Soppe, nadporočnik, iz Gradea. — Lukič, podpolkovnik, iz Gradea. — Mannheim, Fakler, Dr. pl. Stremayer, Blüh, Adami, z Dunaja. — Jurisovič, trgovec, z Dunaja. — Dr. Kaisersberger, iz Idrije. — Lukesitsch, knjigar, iz Gradea. — Steyer, trgovec, z Brna. — Kosak, trgovec, iz Trsta.

Pri **Bavarskem dvoru**: J. in G. Krauland, iz Kočevja. — Braune, usnjar, iz Kočevja.

Pri **Južnem kolodvoru**: Weiss, trgovec, z Dunaja. — Pirker, s soprogo, z Gorenje Štajerskega. — Wuchner, zasebnik, iz Raguze.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	733.7	23.0	sl. svzh.	jasno	
7. 2. u. pop.	732.1	29.0	sl. zap.	"	0.00
9. u. zveč.	733.3	23.2	m. zap.	oblačno	

Dopoludne jasno, vroče; popoldne ob 5. uri malo oblačno; ob 9. zvečer viharno. Srednja temperatura 25.1° C., za 9.1° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

8. junija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	79 gl. 20 kr.
Sreberna " 5% " 100 " " 16% "	80 " 65 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	109 " 80 "
Papirna renta, davka prosta	94 " 15 "
Akcije avstr.-ogorske banke	865 " — "
Kreditne akcije	284 " 70 "
London	126 " 35 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	10 " 01 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 94 "
Nemške marke	61 " 97 1/2 "

Janez Dogan,

mizarski mojster v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 15, (Medijatova hiša)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo raznovrstne

hišne oprave,

politovane in likane: altarne podstavke po 5 gld. 50 kr., divane, garniture, modroce na peresih po 10 gld., zimnate modroce po 20 gld., vozičke za otroke, okvire za svete in posvetne podobe, in sicer za 20 odstotkov ceneje, kakor drugod.

Tudi prevzema vsa mizarska in stavbena dela. Cenilnik s podobami zastoj in franko.

Izdajatelj: Jožef Jerič.

OTOMANE,

!!gld. 38 a.v.!!

(glej podobo), najbolj praktično, elegantno, moderno in priljubljeno tapcirano pohištveno orodje, preoblečeno z modernim in močnim blagom in popol-

no pozamenterijo, to je s čopci in dolgiimi franžami iz blaga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zajamčeno dobro in solidno narejene

Anton Obreza,

tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4,

Uzorec blaga resnim kupcem franko na razpolago. Vsa v mojo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi izvršujem najceneje. — Modroce na peresih (Federmatratzen) 10 gl. in višje. — Preč. duhovščini priporočam kot špeciialiteto: altarne preproge.

Ceniki s podobami zastoj in franko na zahtevanje.

Pomoč

je ponuja pri vseh boleznih, posebno pri tistih, ki nastanejo vsled sprjene krvi, dalje pri božjasti, živčnih boleznih, boleznih v ušesih, pljučnih in želodčnih boleznih, naduhi, slabostih, protinu, trganju po udih in vseh ženskih boleznih. Trakulja se zajamčeno odstrani z glavo v 2 urah. Metoda, ki je hitra in gotova, podpira se z izvrstnimi in mnogostanskimi izkušenimi sredstvi. Obširna poročila s pismenimi znankami za odgovor naj se pošljejo naslovom:

„Hygiea-Officin“
Vratislava (Breslau) II.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Frančiškansko cerkev v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano rečno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupece so oljnat barve v ploščevinastih pušicah (Bleebüchsen) v domačem lanenem oljnatem firnežu najfinije naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

Cenike na zahtevanje.

Spominjajte se ljubljanske dijaške in ljudske kuhinje pri igri in stavah, pri slovesnostih, oporokah in nepričakovanih dobitkih.

ZBIRKA

DOMAČIH ZDRAVIL,

kakor jih rabi slovenski narod.

S poljudnim opisom človeškega telesa.

Izdal in založil Dragotin Hribar.

Odobril br. Edvard Benedičič, nadzdravnik usmiljenih bratov v Št. Vidu na Koroškem.

Ta slovenskemu narodu zelo koristna knjižica dobiti je v „Narodni Tiskarni“ in v „Katoliški Bukvarni“. Stane 40 kr., po pošti 45 kr.

(7)

Radgonska kislavoda

(Radkersburger Sauerbrunn)

Štefanije studenec.

Najčistejši alkalični kislec.

Lastnina J. DELLER-JA v Radgoni.

Glavna zaloga in prodajalnica za Kranjsko izročena je edino le agenturni in komisijski trgovini

J. Liningerja

Rimska cesta št. 9 v Ljubljani

kjer se sprejemajo vsa naročila.

Enotna cena je ako se kupi 100 bokalskih steklenic v zabojih po 25 steklenic 16 gld. in 100 steklenic po pol bokala v zabojih po 50 steklenic 11 gld. franko zaboj v Ljubljani. Manjše število steklenic se ne more naročiti, pač pa se dopušlje, ako kdo želi, kislec za poskušnjo.

Štefanije studenec

je oglene kisline in ogleno-kislega natrona najbolj bogata mineralna voda, je čisto alkaličen studenec in je vsled svojih izvanredno dijetelnih in zdravilskih lastnosti najizvrstnejši kislec. Z vinom pomešan je Štefanije studenec jako prijetna, hladilna in po-
življajoča pijača in se posebno zaradi tega priporoča, ker tudi najkislejše vino spremeni v prijetno, ljubko in sladko-okusno pijačo. To se izvrši po posebni ugodni sestavi vode Štefanije studenec, po kateri se vinska kislina nevtralizira, to je uniči. S sladkorjem, limonami (citronami) ali raznim sadnim sokom zmešana je voda Štefanije studenec prav šampanjev podobna. Vse velike množine proste oglene kisline in dvojno oglenih kislinskih soli, posebno pa dvojno ogleno-kislega natrona je Štefanije studenec najboljše namizna pijača, katera se z vso pravico uvrščuje med najboljše kislece cele Evrope.

Štefanijski studenec

ima kot zdravilo najboljši vspeh pri kataris žlezo in črev, pri pomanjkanju teka, pri težkočah prebavljanja, pri zaprtji vode vsled prehlajenja, pri živčnih afekcijah.

Dobi se ŠTEFANIJSKI STUDENEC v znanih specerijskih prodajalnicah v Ljubljani in na deželi.

(11)

Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik.

Tisk „Katoške Tiskarne“ v Ljubljani.